

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 81

van **FREYA PERDAENS**

datum: 24 oktober 2023

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Welbevinden holebi- en transgenderjongeren op school - Initiatieven

"Ruim 60% van de LGBTQ+-leerlingen voelt zich onveilig op school". Die kop in De Morgen van vorige week moet iedereen met verstomming slaan. Het cijfer is het resultaat van een enquête die çavaria deed bij 783 jongeren en die een herhaling was van hun onderzoek uit 2018.

Opgroeien is niet eenvoudig, zeker niet voor jongeren die hun weg en hun identiteit aan het zoeken zijn. Ze worstelen daar vaak mee. Op dat moment verwachten we van onze scholen dat ze veilig havens zijn, plaatsen waar jongeren die zoektocht op een veilige manier kunnen doen. De school moet die veiligheid durven garanderen, ze moet pestgedrag aanpakken en ze moet holebi- en transgenderthema's op een positieve manier benaderen.

Ik twijfel er niet aan dat veel scholen daar heel goed en sterk rond werken. Maar de resultaten van de enquête van çavaria moeten voor iedereen een wake-up call zijn. Het kan niet dat jongeren bepaalde plaatsen op school, laat staan de hele school, vermijden omdat ze vrezen voor hun veiligheid. Het kan niet dat veel leerkrachten niet ingrijpen wanneer ze lgbtq+-fobe opmerkingen horen. Het druist helemaal in tegen het charter dat in 2012 werd ondertekend en dat tot doel had het respect voor seksuele geaardheid en gender in het onderwijs te garanderen. Cavaria wordt financieel ondersteund om de problematiek op scholen aan te pakken, ze zijn daar erg geschikt voor. Maar ze kunnen hun werk ook pas doen als ze ook daadwerkelijk uitgenodigd worden op die scholen.

Mijn voormalige collega Piet De Bruyn stelde in 2018 in de plenaire vergadering een vraag aan de toenmalig bevoegde minister naar aanleiding van hetzelfde onderzoek dat çavaria toen uitvoerde. Hij concludeerde met het uitspreken van de hoop dat bij een volgende bevraging het aantal jongeren dat in een veilige schoolomgeving kan zeggen dat ze verliefd zijn op iemand van hetzelfde geslacht of dat ze een transpersoon zijn, gegroeid zou zijn. Niets lijkt minder waar wanneer we de resultaten van de huidige bevraging bekijken.

Voormalig bevoegd minister Crevits antwoordde op die vraag met een vijftal maatregelen: het hervormen van de lerarenopleiding, de geplande aanpassing van het decreet Leerlingenbegeleiding, verdere samenwerking met expertise-organisaties, blijven investeren in de Scholierenkoepel en het bespreken van de toenmalige studie met onderwijsverstreckers en pedagogische begeleidingsdiensten.

1. Ik verwees zopas naar de actuele vraag van collega De Bruyn. De problematiek lijkt sindsdien niet kleiner geworden, integendeel.

Hoe evalueert de minister die evolutie?

2. Minister Crevits kondigde destijds 5 maatregelen aan om de toenmalige situatie aan te pakken.

Hoe evalueert de minister de maatregelen die sindsdien genomen zijn?

3. Op welke manier wordt omgegaan met de erkenningsvoorwaarde rond het mentale welzijn van jongeren in het nieuwe decreet Leerlingenbegeleiding?
4. Hoe wordt het charter dat werd afgesloten in 2012 opgevolgd en geëvalueerd?
5. Welke initiatieven zal de minister samen met de koepels en expertiseverenigingen nemen om het welbevinden van de kwetsbare holebi- en transgenderjongeren op elke school en in elke omstandigheid te garanderen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 81 van 24 oktober 2023

van **FREYA PERDAENS**

1-3. De preventie van grensoverschrijdend gedrag en het streven naar een veilig klas- en schoolklimaat zijn een voorwaarde om goed onderwijs te kunnen geven. Dergelijk beleid moet een geïntegreerd beleid zijn. De kaders waarbinnen voor scholen de nodige handvatten zitten om hier mee aan de slag te gaan zijn intussen gekend: het decreet op leerlingenbegeleiding, de onderwijsdoelen en het kwaliteitskader met een belangrijke rol voor de onderwijsinspectie.

Sinds de vorige Schoolklimaatenquête van 2018 is het decreet leerlingenbegeleiding (2018) er gekomen. Dit decreet op leerlingenbegeleiding duidt scholen aan als eerste verantwoordelijken voor het uitwerken van een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding op een continuüm van zorg. Dat houdt ook een preventie- en reactiebeleid in voor alle vormen van grensoverschrijdend gedrag, inclusief seksueel grensoverschrijdend gedrag. Voor leerlingen en ouders moet binnen leerlingenbegeleiding duidelijk zijn wie ze mogen aanspreken in geval van grensoverschrijdend gedrag op school. Ouders en leerlingen kunnen wel zelf kiezen tot wie ze zich richten.

Het voeren van dit beleid op leerlingenbegeleiding en de samenwerking met een CLB zijn erkenningsvoorwaarden voor de school en wordt bij elke doorlichting meegenomen door de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie schenkt tijdens haar doorlichtingen aandacht aan de leerlingenbegeleiding vanuit verschillende perspectieven: het beleid op de leerlingenbegeleiding, de uitvoering ervan volgens het zorgcontinuüm en de integratie van de leerlingenbegeleiding in de klaspraktijk. In de context van de stijgende digitalisering is de onderwijsinspectie daarbij nu ook bijvoorbeeld alert voor het veilig en positief gebruik van de digitale infrastructuur en het vermijden van ongewenst onlinegedrag. Zo is de aandacht voor de brede basiszorg verzekerd en wordt nagegaan hoe de school inspeelt op de door haar vastgestelde noden en behoeften.

De nieuwe minimumdoelen, die voor alle scholen gelden, vertrekken vanuit verschillende sleutelcompetenties waaraan het werken aan grensoverschrijdend gedrag gekoppeld kan worden. Zo zijn er de sleutelcompetentie op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en gezondheid, de sociaal-relatieve competenties, leercompetenties (met inbegrip van kritisch denken) en tevens de sleutelcompetenties rond burgerschap, mediawijsheid en digitale competenties. Deze brede basis biedt verschillende ingangsmogelijkheden en onderlinge verbanden.

Expertiseorganisaties zoals Kliq vzw, maar ook bijvoorbeeld Sensoa, bieden tal van instrumenten, professionaliseringsinitiatieven en inspirerende praktijken voor scholen. Scholen maken ook gebruik van het aanbod van experts als Child Focus, Mediawijs, de Gezinsbond... Op de portaal-site KlasCement staat heel wat materiaal, waaronder een overzichtspagina met 1000-tal leermiddelen over Veilig online surfen.

4. Er werd op onderwijsmiddelen een extra voltijdse kracht toegekend aan çavaria/Kliq, die tot vandaag gecontinueerd is. Ook zijn er geen signalen dat de gedragenheid vanwege de ondertekenende onderwijspartners zou zijn gewijzigd.

5. Er is al heel wat onderwijsbeleid structureel voorzien om het welbevinden van LGBT+ jongeren op school en grensoverschrijdend gedrag algemeen tegen te gaan. Samen met de aanspreekpunten integriteit ga ik na wat er nodig is om scholen maximaal te ondersteunen. Zo werd er heel recent beslist om terug train-the-trainers op te zetten in samenwerking met Sensoa en tijdens intervisies/overlegmomenten onderling cases te bespreken waarvoor er moeilijk oplossingen worden gevonden worden. Daarnaast is er met het nieuw opgerichte Vlaamse meldpunt grensoverschrijdend gedrag de afspraak om af te stemmen op de procedures binnen onderwijs waardoor leerlingen en ouders maximaal kunnen geholpen worden.